**Ankenævnet for Forsikring**

942/14

Den 10. juni 2014 blev i sag nr. 85.294:

xxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx xx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

---

Forsikringstageren har pensionsopsparing i Nordea Pension. Han klager ved sin advokat over størrelsen af ydelserne ved alderspensionering. Det er klagerens opfattelse, at ydelserne er beregnet uden tillæg af bonus.

Selskabet afviser, at ydelserne er beregnet uden tillæg af bonus.

Af klagerens pensionsoversigt af 1/2 2011 fremgår bl.a.:

"**Udbetaling ved pensionering**

| | | |
|---|---|---|
| Opsparet bonus | | 201.892 kr. |
| | Se særlige regler i afsnittet om bonus. | |
| Livsvarig Alderspension | Årlig udbetaling fra den 1.6.2011<br>Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever. | 16.290 kr. |

**Positiv bonus for forsikringen anvendes på følgende måde, før udbetalingen starter:**

Hver måned anvendes beløbet til 'opsparet bonus'.

Deres pensionsordning får bonus i overensstemmelse med det til enhver tid gældende bonusregulativ, der anmeldes til Finanstilsynet, og bonus fordeles efter dette bonusregulativ.

De får bonus, hvis der samlet er et overskud, når prisen for forsikringsrisikoen samt størrelsen af omkostningerne og forrentningen er beregnet.
I den forbindelse bemærkes, at der ikke kan modregnes i den bonus, De har fået i tidligere perioder, hvis der skulle vise sig at være underskud.

2. 85.294

**Særlige regler for 'opsparet bonus' når udbetalingen starter**

Er der engangsudbetaling, anvendes opsparet bonus svarende hertil til forhøjelse af engangsudbetalingen ved død eller pensionering.

Er der årlige udbetalinger, anvendes opsparet bonus svarende hertil til forhøjelse af de årlige beløb ved død eller pensionering.

…

| | | |
|---|---|---|
| Opsparing | Opsparing pr. 31.1.2011 | 391.057 kr. |
| | Det opsparede beløb er sammen med de aftalte indbetalinger grundlaget for, at de aftalte udbetalinger kan ske. | |
| | Heraf friholdt skat af pensionsafkast | 27.087 kr." |

Af klagerens årsoversigt fra 2011 fremgår bl.a.:

"**Årsoversigt 2011**

Din pensionsordning består både af en udbetaling, når du går på pension, og nogle forsikringer. Med din Årsoversigt i hånden kan du vurdere, om du sparer nok op til din pension og er dækket godt nok af dine forsikringer.

**Få overblik over dine indbetalinger, og hvor meget du får udbetalt**

- når du vælger at gå på pension
- hvis du mister din erhvervsevne
- til dine efterladte ved din død

…

**Kontooversigt for 2010**

Her kan du se kontooversigten for den aftale, vi viser i denne Årsoversigt. Kontooversigten indeholder indbetalinger frem til 31. december 2010. Indbetalinger efter denne dato kan du se på Netpension eller i din næste kontooversigt.

Periode fra 1. januar 2010 til 31. december 2010 (i kr.)

| Aftale | [aftalenr.] |
|---|---|
| Opsparing pr. 1. januar 2010 | 373.693,00 |
| Indbetalinger | 6.081,00 |
| Betaling af forsikring | -360,00 |
| Betaling af administration | -1.197,00 |
| Bonusgaranti | 537,00 |
| Opsparing af renter | 378.754,00 |
| Renter efter skat af pensionsafkastet | 11.358,00 |
| Opsparing pr. 31. december 2010 | 390.112,00 |
| **I 2010 er din opsparing vokset med** | **16.419,00** |

…

**Udbetaling, når du går på pension**

Hvis du fortsætter dine indbetalinger, som vi har aftalt, udbetaler vi det beløb, du kan se herunder. Beløbet er regnet den 16. februar 2011. Når du nærmer dig det aftalte pensionstidspunkt, kontakter vi dig.

**Når du er 67 år, udbetaler vi:**

- 16.182 kr. om året før skat, så længe du lever

  Denne udbetaling bliver desuden forhøjet med et indekstillæg.

3. 85.294

Beløbet viser en prognose for, hvad vi forventer at udbetale til dig i dagens købekraft.

Prognosen er beregnet på basis af en række forudsætninger, bl.a. et skøn over, hvad den fremtidige rente bliver. Du kan se forudsætningerne på Netpension.

**Når du er 67 år, får du også udbetalt:**
■ en opsparet bonus på 201.892 kr., som vi benytter til at forhøje udbetalingerne med, når du går på pension."

I klageskemaet af 25/11 2013 kræver klageren, at selskabet skal: "…udbetale den lovede bonus." Klageren har til støtte herfor henvist til mail af 26/9 2013 til selskabet hvoraf bl.a. fremgår:

"I følge årsoversigterne så udbetaler Nordea et beløb p.a. og HERUDOVER udbetaler de en opsparet bonus, lagt oveni den årlige udbetaling.

Jf. brev af 20.03.12 ændres dette til, at bonus' er indeholdt i pensionsudbetalingerne, hvilket ingen steder fremgår.

Jeg mener mig derfor berettiget til bonus lagt oveni de udbetalte beløb.

- Ad årsoversigt fra Nordea 2009 - bilag … .
  - Det fremgår heraf på side 3 (side 1 er ikke med), at når jeg fylder 67 år, så udbetaler Nordea 15.865 kr. p.a.
  - Herudover udbetaler de også en opsparet bonus på 198.005 kr., jf. 'Når du er 67 år, så får du også udbetalt en opsparet bonus på 198.005 kr., som vi benytter til at forhøje udbetalingerne med, når du går på pension'.

- Ad årsoversigt fra Nordea 2010 - bilag … .
  - Det fremgår heraf på side 3, at når jeg fylder 67 år, så udbetaler Nordea 16.182 kr. p.a.
  - Herudover udbetaler de også en opsparet bonus på 201.892 kr., jf. 'Når du er 67 år, så får du også udbetalt en opsparet bonus på 201.892 kr., som vi benytter til at forhøje udbetalingerne med, når du går på pension'.

- Ad årsoversigt fra Nordea 2011 - bilag … .
  - Det fremgår heraf på side 3 (side 2 er ikke med), at når jeg fylder 67 år, så udbetaler Nordea 15,865 kr. p.a.
  - Herudover udbetaler de også en opsparet bonus på 198.005 kr., jf. 'Når du er 67 år, så får du også udbetalt en opsparet bonus på 198.005 kr., som vi benytter til at forhøje udbetalingerne med, når du går på pension'.

- Ad brev 'Din pensionsaftale med aftale nr. …' af 20.03.12 - bilag …
  - Heri skriver Nordea, at værdien af aftalen - 391.057 kr. (2011) - er inkl. bonus, hvilket ikke er det, der fremgår af årsoversigterne.

- Ad brev 'Din pensionsaftale med aftale nr. …' af 07.07.12 - bilag …

4. 85.294

- Heri skriver Nordea, at værdien af aftalen - 391.057 kr. (2011) - er inkl. bonus, hvilket ikke er det der fremgår af årsoversigterne.

- Ad mail til Nordea fra Advokatfirmaet … af 06.08.13 - bilag …
  - Advokatfirmaet … forstår også det sproglige i ordet 'også', jf. årsoversigterne, som værende et udtryk for, at bonus udbetales oveni den udbetalte pension.
  - Det fremgår endvidere ingen steder, at bonus er indeholdt i pensionsbeløbene.

- Ad mail fra Nordea til Advokat … af 12.08.13 - bilag …
  - Nordea sendte et ikke fyldestgørende svar med pensionsoversigt 2011 samt årsoversigt 2011

- Bilag
  - Pensionsoversigt 2011 - bilag …
  - Kontooversigt af 16.03.12 - bilag …"

Dertil har selskabet i brev af 10/12 2013 til nævnet bl.a. bemærket:

"Forsikredes ordning er en livsvarig rateforsikring med udbetaling i mindst 13 år med indekskontrakt (indeksordning).

Af de almindelige forsikringsbetingelser (bilag …) fremgår det af § 11, at 'Den iflg. policen berettigede har ret til bonus i overensstemmelse med selskabets af Forsikringsrådet godkendte bonusregulativ.' Ydermere fremgår det af de særlige regler i forbindelse med aftale om indekskontrakt, at 'Bonus udbetales som en forhøjelse af det regulerede grundbeløb og medfører ikke nedsættelse af indekstillægget.'

Under særlige regler for 'opsparet bonus' i pensionsoversigten pr. 1. februar 2011 (bilag …) fremgår det, at 'Er der årlige udbetalinger, anvendes opsparet bonus svarende hertil til forhøjelse af de årlige beløb ved død eller pensionering.' Af pensionsoversigtens afsnit om Udbetaling ved pensionering fremgår det, at opsparet bonus udgør 201.892 kr. og at den årlige udbetaling fra den livsvarige alderspension udgør 16.290 kr.

**I** Årsoversigt 2011 (bilag …) er det i afsnittet 'Udbetaling, når du går på pension' oplyst, at 'Når du er 67 år, udbetaler vi: 16.182 kr. om året før skat, så længe du lever' samt 'Når du er 67 år, får du også udbetalt: en opsparet bonus på 201.892 kr., som vi benytter til at forhøje udbetalingerne med, når du går på pension'. De 16.182 kr. er et prognosetal angivet i dagens købekraft.

Årsoversigten indeholder samtidig en kontooversigt for 2010, hvoraf det fremgår, at aftalens [aftalenr.] opsparing pr. 31. december 2010 udgjorde 390.112 kr. Aftalens opsparing er således en opgørelse over den samlede opsparet værdi på ordningen, dvs. både reserven bag den livsvarige alderspension såvel som den opsparede bonus indgår heri.

Forsikringen startede udbetaling den 1. juni 2011, og var i 2011 sammensat på følgende måde:

| | Årlig ydelse | Månedlig ydelse |
|---|---|---|
| Livsvarig alderspension | 16.290,00 kr. | 1.357,46 kr. |
| Forhøjelse af alderspension pga. opsparet bonus | | 1.160,67 kr. |
| Statens indekstillæg | | 1.271,28 kr. |

| | | |
|---|---|---|
| I alt til udbetaling | | 3.789,41 kr. |

I 2012 var pensionsydelserne sammensat på følgende måde:

| | Årlig ydelse | Månedlig ydelse |
|---|---|---|
| Livsvarig alderspension | 16.290,00 kr. | 1.357,46 kr. |
| Forhøjelse af alderspension pga. opsparet bonus | | 1.160,67 kr. |
| Statens indekstillæg | | 1.350,00 kr. |
| I alt til udbetaling | | 3.868,12 kr. |

I 2013 er pensionsydelserne sammensat på følgende måde:

| | Årlig ydelse | Månedlig ydelse |
|---|---|---|
| Livsvarig alderspension | 16.290,00 kr. | 1.357,46 kr. |
| Forhøjelse af alderspension pga. opsparet bonus | | 1.160,67 kr. |
| Statens indekstillæg | | 1.408,98 kr. |
| I alt til udbetaling | | 3.927,10 kr. |

NLP har ikke ændret på aftalen om anvendelse af den opsparede bonus, og ikke ændret på udbetalingen heraf NLP fastholder, at den opsparede bonus er korrekt anvendt til forhøjelse af den årlige udbetaling til forsikrede."

Vedlagt brev af 8/1 2014 til nævnet har klagerens advokat fremsendt en kopi af mail af 3/1 2014, hvoraf bl.a. fremgår:

"Det fremgår helt klar af årsopgørelserne, at der er en saldo på opsparing - hvert år sirligt opgjort fra sidste år med saldo, indbetalinger, afkast og hvor meget opsparingen er vokset med i årets løb, og hvor meget opsparingen er vokset med i årets løb.
Alle disse oplysninger er opført på årsopgørelsens side 2., med den seneste saldo på kr. 391.057,00

Særskilt på årsopgørelsens side 3 står der anført 'Når du fylder 67 år får du også udbetalt en bonus på kr. 201.892,00 som vi benytter til at forhøje udbetalingerne med når du går på pension.'

I deres beregning har de ikke taget hensyn til, som de skriver i deres opgørelser ovennævnte bonus, men alene opsparingen, på de 391.057,00

Det betyder i praksis at den mdl. udbetaling skal forhøjes med et beløb svarende til den opsparede bonus.

Jeg går ud fra, at ingen udover Nordea kan være i tvivl om at der er både en opsparing på kr. 391.057,00 + den oplyste bonus på kr. 201.892,00 eller en samlet saldo hvorefter pensionen skal udbetales på kr. 592.949,00 helt i overensstemmelse med de fremsendte årsopgørelser.

Hvis saldoen på kr. 391.057,00 skulle være inkl. bonus, forstår jeg ikke, at det ingen steder fremgår af de tilsendte opgørelser, men tværtimod med et selvstændigt beløb udover den oplyste opsparing."

6. 85.294

Med henvisning til klagerens mail har selskabet i brev af 23/1 2014 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Af bilag … fremgår side 1 at 'Opsparet bonus' er angivet til 201.892 kr. og at 'Livsvarig alderspension' er angivet som en årlig ydelse på 16.290 kr. På side 3 angives 'Opsparing' til 391.057 kr. Opsparingen er den samlede værdi af pensionsordningen inkl. opsparet bonus.
>
> Af bilag … side 2 fremgår pensionsordningens 'Kontooversigt for 2010', hvoraf det fremgår at 'Opsparing pr. 31. december 2010' dvs. inkl. bonus er 390.112. På side 3 er 'Udbetalingen, når du går på pension' vist, og her fremgår det, at der udbetales 16.182 kr. om året før skat, så længe du lever, og at der også udbetales en opsparet bonus på 201.892 kr., som vi benytter til at forhøje udbetalingerne med, når du går på pension."

Heroverfor har klagerens advokat i brev af 4/2 2014 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Men, der står meget klart i Nordeas årsopgørelser, jf. årsopgørelsens side 2, at der er en saldo på opsparing, sirligt opgjort i forhold til året før, det vil sige med saldo, indbetalinger, afkast og hvilket beløb opsparingen er vokset med i forhold til året før.
>
> Særskilt oplyses det endvidere, jf. side 3, 'Når du fylder 67 år får du også udbetalt en bonus på 210.892 kr., som vi benytter til at forhøje udbetalingerne med når du går på pension'. I Nordeas beregninger er der ikke taget hensyn til ovennævnte bonus, men alene til opsparingen på 391.057 kr.
>
> Den månedlige udbetaling skal derfor forhøjes med et beløb svarende til den opsparede bonus.
>
> Under alle omstændigheder så kan det Nordea skriver ikke læses på anden måde og min klient har da heller ikke på noget som helst tidspunkt været i tvivl om forståelsen."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**Bonus**
>
> § 11
>
> Den, iflg. policen, berettigede har ret til bonus i overensstemmelse med selskabets af forsikringsrådet godkendte bonusregulativ**.**
>
> …
>
> **Særlige regler i forbindelse med aftale om indekskontrakt**
>
> Forsikringen omfattes af lov nr. 260 af 2/10 1956 om pristalsreguleret alderdomsforsikring og alderdomsopsparing med senere ændringer.
>
> Præmien reguleres hvert kalenderår til et beløb svarende til den i policen anførte grundpræmie multipliceret med forholdet mellem detailpristallet pr. juli i kalenderåret forud for indbetalingsåret og detailpristallet pr. juli i kalenderåret forud for forsikringens begyndelsesår.
>
> Det i policen anførte grundbeløb reguleres på grundlag af de indbetalte præmier*).
> Indekstillæg til det regulerede grundbeløb ydes af Staten efter de regler, der angives i den vedlagte genpart af aftale om pristalsreguleret alderdomsforsikring. Bonus udbetales som en forhøjelse af det regulerede grundbeløb og medfører ikke nedsættelse af indekstillægget.

7. 85.294

De samlede ydelser udbetales gennem selskabet med 1/12 af det årlige beløb fra den dag, forsikringen bliver aktuel.

Forsikringstageren kan ikke overdrage, pantsætte eller på anden måde råde over den ham i henhold til policen tilkommende ret.

*) Så længe en invaliderente er virksom, reguleres udbetalingerne ikke."

Nævnet har fået forelagt sagens bilag.

Nævnet udtaler:

Selskabet har i sit brev af 10/12 2013 til nævnet redegjort for, hvordan klagerens ydelser for 2013 er sammensat. Det fremgår heraf, at den månedlige ydelse udgøres af alderspension, bonusforhøjelse og statens indekstillæg – i alt 3.927,10 kr. Det er oplyst, at den årlige livsvarige alderspension udgør 16.290 kr. eller månedligt 1.357,46 kr.

Af årsoversigten for 2011 fremgår, at selskabet vil udbetale 16.182 kr. årligt, og at udbetalingerne vil blive forhøjet med en opsparet bonus.

Som sagen foreligger oplyst, finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at selskabet ved sin sagsbehandling og korrespondance – herunder årsoversigterne – har givet klageren tilsagn om udbetalinger ud over, hvad selskabet har redegjort for i sit brev af 10/12 2013 til nævnet.

Nævnet har herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at udbetale højere pensionsydelser til klageren.

8. 85.294

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

---

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels